

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXXV. Nepesina Collectæ. De jure pascendi, seu jure vendendi herbas, & pascua competente Communitati, etiam in fundis & prædiis privatoru[m] cum jure prohibendi eisdem jus pascendi, Et quando ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

grave infert damnum, seu præjudicium, e converso autem revocanti nihil vel parum prodest, tunc ex quadam recepta æquitate intrare videtur iudicis officium pro huiusmodi revocatione impedienda, ex deductis per *Cepoll. de servis. Urb. præd. cap. 79. num. 6. vers. 2. fallit & vers. nisi esset Cravett. cons. 332. à num. 17. ad 30.* Ad quod conferre dicebam, quæ in materia beneficii habemus de cappellaniis manualibus, & quodcumque ad nutum amovibilibus, quia licet de jure talis esset earum natura, & possint quodcumque revocari etiam sine causa, Attamen si remotio notabile inferat remoto præjudicium, vel circa famam, vel circa subfentationem, e converso autem non consistet remotionem ex aliqua justa vel honesta causa moveri, remanet huiusmodi facultas ex iudicis officio rescænata ex deductis per *Cavaler. dec. 72. & non semel sub tit. de Canoniciis, & Capitulo in Marceran. & in alijs.*

Unde cum in presenti hujus aquæ diversio, post spatium annorum 65. & ultra, magnum damnum & incommodum dicto Monasterio inferret, ac etiam aliqualem injuriam; E converso autem nulla adesset revocantis utilitas, dum id agebatur, ut alteri pio loco de eadem aqua fieret complacentia, non videbatur huiusmodi precarii revocatio admittenda.

Proposito dubio sub die 17. Februarij 1658. coram *Taja* negativa prodit resolutio, Tum ex præmissis, Tum clarius quia satis dubitatum fuit de fide instrumenti in ea parte, in qua continebatur protestatio procuratoris, seu Ministri Cardinalis, & ex qua deducebatur precarium; Præsertim quia neque docebatur, ministrum Cardinalis huiusmodi facultatem habuisse, neque constabat dictam reservationem factam esse presentibus Monachis, quorum consensus Rota dixit requiri, eodem modo, quo in omnibus contractibus *ad not. in l. ff. de precario, & cap. ult. extr. à eodem*, Quod ultimum motivum consensus concessionarii minus verum crederem, quando alia circumstantia non accedente, jus concessionarii deducitur ex huiusmodi qualificata concessione, quam ipse dividere non potest, sed cum sua causa recipere debet, cum utriusque contrahentis simultaneus consensus requiratur in contractibus corespectivis & onerosis, non autem in gratuitis & lucrativis, in quibus solus animus, solaque voluntas concedentis attendi debent, ita ut in casu dubio ejus declarationi deferatur *Ottobon. dec. 119. & 155. & passim.*

9 Dictum tamen motivum in presenti dicebam relevans ad effectum præscriptionis & cessantis male fidei in possessore, qui precarii ignarus, credens concessionem fuisse liberam, & de sui natura tanquam donationem inter vivos irrevocabilem, justam habuit præscribendi causam, ideoque justam censui resolutionem, præsertim attenta ad eò longæva observantia etiam notabilis temporis vivente Cardinali, qui nunquam huiusmodi facultatem ad exercitium deduxit.

* * *

NEPESINA COLLECTÆ

PRO

COMMUNITATE FLAVIANI
ALIAS FIANI,;

CUM

STEPHANO PIGNATELO.

Casus disputatus in Camera, & decisus
pro Communitate.

De jure pascendi, seu jure vendendi herbas, & pascua competente Communitati, etiam in fundis & prædiis privatorum cum jure prohibendi eisdem jus pascendi, Et quando hoc jus competere dicatur Communitatibus, seu aliis ratione condominii, vel ratione servitutis, Et aliqua de præscriptione hujus servitutis juris pascendi, an requiratur immemorabilis ratione causæ discontinuæ, vel potius sufficiat ordinaria, ratione causæ continuæ.

SUMMARIVM

- 1 Acti series.
- 2 Exemptio Civium Romanorum in districtu non suffragatur quoad onera Cameralia.
- 3 Resolutio causæ.
- 4 Herba est domini fundi, in quo nascitur.
- 5 Immemorabilis est difficilis probationis.
- 6 De duobus ejusdem rei dominis penes duos diversis respectibus.
- 7 De distinctione quod Dominium fructuum naturalium sit penes Communitatem vel Dominum loci, & particulares sint Domini in solo industriali.
- 8 De locis in quibus ita servetur.
- 9 Quomodo probetur dominium.
- 10 Rei possessor præsumitur Dominus.
- 11 Venditio herbarum probat Dominium vendentis.
- 12 Item bannimenta & prohibitiones.
- 13 Genitivum probat Dominium.
- 14 Quando initium habuerint onera Cameralia.
- 15 Quod magis conveniat titulus domini, quam servitutis.
- 16 Quid importet servitutis juris pascendi.
- 17 Advocatis juvenibus non ita de facili deferris solet.
- 18 Quod servitus juris pascendi tanquam discontinua requirat immemorabilem, reprobata distinctione realis vel personalis.
- 19 De dicta distinctione inter servitutum realem & personalem.
- 20 Quod dicta distinctio non sit vera, seu quando procedat.

DISC. XXXV.

Territorium Oppidi, seu Castri Flaviani, in quatuor species distinctum est; Quarum una consistit in vineis, aliisque praeclis cultis, quae muris, sapis, vel foveis recincta sunt, & in hac specie nulla juris pascendi quaestio cadit; Altera consistit in quibusdam tenentis jure privati domini possessis pleno jure per loci Baronem seu Dominum, ad utrumque fructum naturalem & industrialem, & sic tam ad culturam, quam ad pascua; Tertia est duarum tenentiarum, quae vulgo dicuntur tenentiae Communitatis, in quibus particulares possident praedia, seu terras ad usum culturae, ipsa vero Communitas est in possessione herbarum seu pascuorum, quae privatim ad ipsos dominos alii vendit, seu in eis alidat; Et quarta est reliqui territorij aperti & campestris, quod vulgo *communale* dicitur, in quo lite pendente inter Baronem ex una, ipsamque Communitatem ac particulares praediorum Dominos ex altera, Baro in possessore ex decreto Camera, ubi causa pendet, reperitur in possessione herbarum seu pascuorum, etiam privatim ad ipsos Dominos particulares.

Cum autem in dictis duabus tenentis, Communitatis, Stephanus Pignatellus Romanus possideret multa petia terra, pro quibus, ac etiam aliis, quae in reliquo territorio possidet, per Communitatem pulsaretur ad onera Camerae coram Thesaurario; Introducta a quodam istius decreto per appellacionem causa in Camera; Postquam satis de facili rejecta fuit adversus hanc petitionem exceptio per reum conventum opposita exemptionis sibi tantquam Civi Romano competentis per totum districtum ex *Statuto Urbis § 6. lib. 3. eo quia, tam in Camera, quam in Congregatione boni regiminis* pluries decisum, ac receptissimum est, hujusmodi exemptionem suffragari solum quoad onera communitativa, non autem quoad camerae, quae dicuntur imposita bonis, non autem Communitatibus, ideoque per omnes supportari debent pro modo bonorum, quacumque exemptione non obstante, etiam illa clericorum & ecclesiasticorum, quoties contraria observantia eis non suffragatur, ex pluries deductis in materia v. c. galium *sub tit. de Regalibus*, praesertim in *Romana seu Tuderina collecta disc. 92.*

Convolavit reus praedictus ad aliam exceptionem, super qua tota fuit disputatio, quod scilicet ipse de facto solveret etiam exuberanter onera praedicta cum pretio herbae nascentis in ejus bonis, quae per ipsam Communitatem percipiebantur, quasi quod terrarum & praediorum domini dictum jus pascendi Communitati ad hunc effectum jure cujusdam conventionis dederint; Verum ista quoque exceptio rejecta fuit per tres sententias conformes in tribus instantis in eodem tribunali coram *Imperiali Vecchiarello, & Pallavicino*, hoc est in duabus quae in Urbe ex statuto solum dantur, & in ea tertia, quae de facto haberi solet super disputatione, *an constaret de duabus conformibus nec ne*, eodem modo, quo, ubi attentis terminis juris communis instantis sunt tres, adesse solet quarta super dubio, *an constet de tribus, &c.*

In hujusmodi autem adde reiteratis, ac vere accerrimis disputationibus; Cum Ego scribens pro Communitate non impugnavim ab initio regulam ex parte rei conventi deductam super pertinentia herbarum & pascuorum ad Dominos terrarum & praediorum, in quibus illa nascitur *ad text. in l. qua*

ratione, & lege adeo § finali ff. de acquir. rerum dominio, l. solum §. ff. de rei vendic. cum concordam. de quibus in Portuen. disc. 39. & in aliis hoc cod. tit. Hinc proinde tota quaestio fuit super jure seu titulo, ex quo Communitas istas herbas in alienis fundis nascentes privatim ad proprios Dominos perciperet.

Ad duplicem autem titulum dicebam hoc jus referri posse, vel scilicet domini vel antiquae consuetudinis seu praescriptionis, nullatenus vero ad illum voluntaria assignationis facta per ipsos dominos in causam dictorum onerum; Ex istis autem duobus titulis, Ego insistebam super illo domini, qui mihi probabilior videbatur, ac etiam facilior ad effectum effugiendi grave onus justificandi immemorabilem vel centenariam difficultis probationis, ob rigorem cum quo procedit Curia in justificatione requisitorum, de quibus *glos. in cap. 1. de praescript. in 6.*

Cum etenim non implicet ejusdem rei dominium esse penes duos in solidum diversis respectibus, uno scilicet ratione domini directi, altero utilis; Seu quod res in dominio unius quoad certum genus fructuum, puta industrialium, & in dominio alterius quoad aliud genus, puta naturalium, ex iis, quae super hac distinctione dominiorum diversis respectibus habentur praesertim *sub tit. de feudis disc. 61. & 62. & alibi*; Idcirco dicebam posse simul stare, quod particulares, potius jure cujusdam perpetuae coloniae essent hujusmodi terrarum & praediorum Domini pro sola cultura, sive solis fructibus industrialibus, reliquum vero dominium pro herba tantquam fructu naturali esset ipsius Communitatis originariae & directae dominae, ut in specie de hujusmodi distinctione quod Communitas, vel Dominus loci habeat fructus naturales, & particulares habeant industrialibus habetur apud *Tusc. lit. P. conclus. 12. num. 7. Covarr. practicar. cap. 37. num. 3. in sine Cappo. Lar. consult. 83. nu. 9. cum sequen. Capobl. de Baron. tom. primo pragm. 11. num. 30. & tom. 2. cap. 74. Larrea dec. 30. num. 11.* Quodque talis sit consuetudo in provincia Hydruntina, quod scilicet dominium particularium restrictum sit ad solos fructus industriales, naturales autem sint Domini vel Communitatis testatur *Frec. de subfeudis p. 2. auctor. 46. num. 11. referunt Rendell. de pascuis par. 3. cap. 3. Cappo. Lar. dicta consult. 83. num. 13. & 14. & 17. 35. & sequen. Capobl. de Baron. par. 2. cap. 74. & habetur in Hydruntina onerum sub tit. de Regalibus disc. 50. & in Tarentina sub tit. de jurisdictione disc. 66.*

Et comprobatur praxis plurium locorum status Ecclesiastici, in quibus dominium directum universi territorij est domini loci ac etiam utile quoad herbas, & pascua, dominium vero particularium, fundos & praedia in eodem territorio possidentium, restringitur ad quamdam speciem coloniae pro solis fructibus industrialibus, juxta casum, de quo *in Clusina coram Mantica inter suas dec. 17. 95. & 97. ac habetur in Amevina disc. sequen. Pluraque castra & loca etiam in districtu & prope Urbem sunt hujusmodi naturae, quia forte erant antiquitus tenimenta rustica, in quibus introducti fuerunt habitatores per ipsum tenimenti dominum, incolis & habitatoribus concedentem aliquas petias terrae ad culturam, ut exinde fructus ad sustentationem percipere possent, & ne aliam incertam vitam ducere cogentur, ut recentem memoriam habemus, ita sequitur esse de castro *Montisporri*, ut enunciatur in *Tusculana sub tit. de feud. disc. 72. & disc. seq. cum simili-**

similibus; Et si quod existentibus istis tenuis antiquitus de integro & pleno Dominio Communitatis, per istam ejus civibus & incolis concessa fuissent hujusmodi coloniz ad solum fructum industriale, fructu naturali pro se retento.

Ad præfati autem domini probationem plura ponderabam, quæ licet singulariter & distincte de per se considerata parum concludere viderentur, Nihilominus dicebam ea consideranda esse, non singulariter, sed simul & unitim, cum regula ut *singula, quæ non prosunt, unita juvent*, dum agitur de dominio, quod de sui natura est difficilis probationis, præsertim in antiquis, ut in specie attendendi dictam regulam, ut *singula quæ non prosunt*, &c. ad probationem domini habetur apud Cavalier. dec. 97. & 201. & frequenter;

Primò etenim considerabam præsumptionem resultantem ex possessione, quia possessor præsumitur in dubio Dominus, ad regulam *texti in l. res aliena Cod. de rei vendic. l. si ve possideris Cod. de probat. cum concordan. per Burat. dec. 799. num. 9.* Secundò ex pluribus antiquis & continuatis in magno numero venditionibus herbarum privatè ad particulares dominos fundorum seu terrarum. Venditio enim herbe probat dominium vendentis, ut in specie *Honed. conf. 84. num. 13. & seq. lib. 2.* Tertiò ex pluribus prohibitionibus & bannis factis per Communitatem, quod est signum domini, *Honed. dicto conf. 84. num. 15. & sequen. cum alijs, de quibus in Amerina disc. seq.* Quartò ex pluribus enunciativis antiquissimis, aliisque actibus domini & possessionis, etiam usque ab anno 1521. in quibus ista enunciatur tenent Communitatis, cum hoc genitivum arguat dominium, juxta ea quæ habentur in *Pisaur. molendinorum sub vir. de feudis disc. 3. &*

alibi. Et quòd demùm magnum adminiculum pro meo iudicio resultabat ex causa seu jure universali Baronis, saltem in possessorio, in toto reliquo territorio. Undè ad deo interrobam, Primò ad inverisimilitudinem, quod scilicet si revera ista tenent non essent in dominio Communitatis sed privatorum, Baro eandem causam seu jus universale in istis bonis juxta naturam universi territorii obtinisset; Et secundò, quia dicere non possunt particulares possessores, quod hujusmodi pascua ad ipsos alias spectarent, dum nisi haberet Communitas, haberet Baro privatè etiam ad eos.

Atque hinc de plano cessabat dictum præsuppositum, quod per ipsos particulares hujusmodi pascua Communitati assignata essent loco, onerum, Tum quia alias neque illa haberent eodem modo quò in aliis eorum fundis & terris reliqui territorii, ut supra; Tum etiam ex duabus aliis contrariis demonstrationibus, Una scilicet magnæ inverisimilitudinis, ut isti soli particulares cum eorum bonis supportare voluerint hujusmodi onera, per omnes alios cives & incolas, quinimò exteros pro modo facultatum seu per *as & libram* supportanda, dum pretium herbarum in magno excessu superabat illam ratam, quæ pro modo bonorum in hujusmodi contributione solvenda esset. Et altera clariùs, quia dicta onera cameralia initium habuerunt *sub Paulo III. de anno 1543.* Et tamen ex pluribus antiquis documentis constabat Communitatem fuisse dominam hujusmodi herbarum easque vendidisse antiquiori tempore, præsertim de anno 1521. & sequentibus.

Quamvis autem iste titulus domini, ita cum diversitate respectuum compatibiliter distincti, mihi magis proprius & adaptatus videretur, quam ille

præscriptionis jure servitutis in re aliena, qui titulus videbatur in proposito improprius, quoniam de natura & proprietate servitutis juris pascendi est, ut ea tribuat alteri facultatem sumendi pascua cum suis animalibus in fundo alieno, ipso Domino fundi non impedito in sumendis eisdem pascuis pro ejus animalibus, sive in eis vendendis, quæ exuberant usum habentis servitutem, Non autem in jure vendendi omnes herbas, ac integra pascua aliis, privatè ad ipsum fundi Dominum, quoniam hic dicitur potius effectus domini quam servitutis, atque hæc longè differunt inter se. Auctoritates autem, & decisiones, de quibus proximè infra percutiant casum facultatis pascendi, non autem vendendi & prohibendi Dominum.

Attamen iudicibus hoc motiùm Domini videbatur potius continere acumen ingenii ex Advocatorum consuetis subtilitatibus, potissimè quia hujusmodi disputationes fuerunt circa initia susceptræ Advocationis, quando non assistit Advocatis ratio opinionis seu exultationis, atque de facili motiva juvenum reputantur subtilitates, neque ad ea multum reflecti solet, minusque eis defertur sicuti senibus, & probatis.

Processum ergò fuit cum opinione cum qua in his specialibus terminis juris pascendi prætenit per Communitatem, processum fuit per *Rotam in Narion. Juris pascendi coram Verossio dec. 300. & 347. par. 9. rec.* quòd scilicet in hujusmodi servitute, tanquam habente causam discontinuam requireretur immemorabilis, vel centenaria, Quod etiam reprobata distinctione, de qua proximè infra, inter servitute personalem, & realem firmant *Cancer. par. 3. var. cap. 4. num. 50. Castill. de usufr. cap. 68. num. 18. & plenè Dexart. dec. Sardinea 70.* Verum responsum fuit pro Communitate justè quidem & probabiliter ob dictam immemorabilem seu centenariam benè justificatam, dum ut supra constabat de actibus domini & possessionis usque ab anno 1521, qui actus præsupponebant alios antiquiores & continuatos de tempore præterito.

Scribendo tamen tanquam Advocatus, nimium insiltebam in distinctione, quam plerique tenent, de quibus in specie juris pascendi *Craveri. conf. 4. num. 5. & ceteri apud Capyc. Lar. consult. 83. nu. 18. cum sequen;* ubi referuntur *Cepoll; Balb. Kopen.* & alii loquentes generaliter & indefinitè, quòd scilicet dicta conclusio super præscriptione immemorabili hujusmodi servitutis ratione causæ discontinuæ, procedat ubi servitus est realis, quia scilicet per unum fundum alteri debeatur, cum tunc ipsa res tanquam inanimata non possit animo semper & continuò retinere possessionem; Secus autem ubi agitur de servitute personali, quòd scilicet aliquæ personæ jus pascendi haberent, quoniam licet quoad usum facti, possessio naturalis non possit esse continua, attamen talis rectè verificari potest civiliter ratione illius possessionis, quæ animo retinetur, cum semper, & continuò, ac diù, nocteque quis animo in hujusmodi possessione continuare valeat; Reflectendo tamen ad veritatem agnoscebam hoc assumptum in foro non esse de facili sustentabile, præsertim in Curia, dum *Rota* aliaque tribunalia non admittunt hanc distinctionem; Et fortius ubi contentio non est cum particularibus, sed cum Communitate, quæ est corpus fictum & inanimatum, undè dicta distinctio neque remanet verificabilis, quoties tamen jus Communitatis non deducatur solùm intellectualiter, seu habitualiter ad commodum singulorum animalia habentium, quibus

bus assistat, quo casu verificabilis remanet distinctio possessionis civilis retinetur istorum animo, sed præ tendit id habere ad utilitatem privatam ipsius Cœ munitatis exclusivè ad particulares; Et sic reverà istud motivum non erat tutum, quamvis necessitas quæstionis cessaret ex facto, dum concurrebat immemorabilis sivè centenaria ut supra; Mihi tamen magis placebat alterum motivum dominii, cum revera incongrui viderentur termini servitutis ob omnimodam ipsorum dominorum privationem ac facultatem vendendi aliis jure domini ut supra.

A M E R I N A

JURIS PASCENDI.

P R O

COMITE LAURENTIO
DE MARSCIANO

C U M

HABITATORIBUS CASTRI
GUARDEÆCasus disputatus coram Iudice deputato
per Sac. Consultam.

De controversiis super jure pascendi in territorio quæ verti solent inter Baronem seu Dominum, & vasallos seu habitatores loci. Et de differentia inter Baronem seu Dominum habentem hoc jus in sola ratione jurisdictionali & ex præscriptione, vel ratione dominii ipsius territorii.

S U M M A R I U M.

- 1 *Acti series.*
- 2 **F** Baro est primus Civis, & potest depasci cum ejus animalibus, & quomodo hic usus regulari debeat, remissivè.
- 3 *An Communitas possit facere aliquam bannitam seu defensam contradicente Barone remissivè.*
- 4 *De Barone qui sit Dominus pascuorum ex crescentium, & habeat jus assignandi animalia exterorum, & quæstionibus de super cadentibus inter ipsum & vasallos remissivè.*
- 5 *Ut Baro acquirat dominium pascuorum etiam privativè ad dominos prædiorum requiritur immemorabilis.*
- 6 *Quid in possessorio an debeat obtinere ex sola possessione.*
- 7 *In Stato Ecclesiastico non militat mala præsumptio concussionis in Baronibus.*
- 8 *De casu in quo Baro sit Dominus pleno jure territorij etiam in fructibus, & an hæc species dominij detur in Baronibus Regni Neapolitani.*
- 9 *Quando Baro est Dominus pleno jure territorij, sua sunt pascua, qua prohibet etiam civibus & incolis.*
- 10 *Facultas data alijs depascendi in territorio intelligitur ultra usum civium vel Domini.*
- 11 *An Baro qui sit Dominus territorij teneatur pati usum civium in pascuis, & quomodo,*

12 *Non potest alterare solum pretium seu fructum.*

13 *De servitute necessaria.*

14 *An possit Dominus exigere fidam pro illa specie animalium pro qua nunquam exacta fuit.*

D I S C. XXXVI.

Totum territorium Castri Guardæ rubrum circiter mille in pleno dominio tam territoriali seu jurisdictionali, quam in utilitate seu fructu, est Domini seu Baronis ipsius loci, undè ejus incolæ volentes illud colere pro fructibus percipiendis, solvunt Domino jure coloniarum responsonem in certa ipsorum fructuum quota, solumque ab eis, vel ratione antiquæ possessionis, vel ratione melioramentorum, seu ex aliis causis præ tenditur jus coloniarum perpetuæ & irrevocabilis juxta casum, de quo in Clusina apud Mantua. dec. 17. 95. & 97. quod tamen per Dominum controvertitur, atque res est sub judice; pro animalibus verò eorumdem incolarum in dicto territorio depascendum idem Dominus exigere consuevit annuam præstationem, quæ vulgò *fiada* dici solet, ad rationem medijs julij pro quolibet porco, & pro qualibet ove, pro capris autem, quia antiquitus supponitur ibi nimium raras esse, nihil solvebatur, Verum earum numero notabiliter ex crescente, à decennio citrà Dominus dictam præstationem, seu fidam quoque exigere consuevit; Ortis autem inter præfatum Dominum, qui est Comes Laurentius de Marsciano, ejusque vasallos dicti loci habitatores pluribus controversiis, eisque delatis ad Sac. Consultam, quod est consuetum tribunal recusum vasallorum, qui se gravatos à Baronibus seu Dominis credunt, inter alia gravaminum capita, fuit illud exactionis hujusmodi collectæ seu fidei pro pastura animalium, quasi quod ista esset indebita usurpatio, ob naturalem facultatem civibus in territorio propriæ patriæ civico jure competentem depascendi cum eorum animalibus, præsertim verò respectu eorum, qui propria animalia retinent in proprijs fundis seu terris ab istis cultis & possessis, Domino ut supra in certa fructuum quota responsonis, ac etiam quia aliqui adsunt habitatores, qui, vel ex Dominorum pro tempore concessione, vel ex alijs titulis possident aliqua partia terræ, seu prædia liberè & pleno jure absque dictæ responsonis onere, quod tamen supponitur importare nimium modicam partem, vix decem circiter rubros excedentem; Quia verò super facti præsuppositis nimium partes inter se discordabant, undè propterea ipsa Sac. Consulta non poterat hujusmodi controversias prout juris determinare, Idcirco eas, vel earum aliquas commisit Vicario Generali Urbevetano, ejusdem Cathedralis Archidiacono, docto quidem & integro viro, ut receptis probationibus hinc inde, formatoque processu, eas decideret, Undè compilato processu, ac restricta præsertim difficultate ad istum punctum seu caput gravaminis super dicta exactione pro pastura animalium.

Scribentes pro dictis vasallis, cum auctoritatibus Capobl. de Bar. & Novar. de gravaminibus vasallorum, de quibus infra, ac aliorum apud eos, nõ distinguendo casum à casu, insistebant quod Baronis, seu Domini possessio contineret usurpationem resultantem à potentia & concussionem vasallorum, qui in hujusmodi præsertim castris ac parvis & ob-